

Dibuixants d'ara

JMS.

Josep M. Serra,

un caricaturista de tota la vida

ARA que vivim, cada dia més, en ple apogeu de les especialitats no estranyarà ningú que diguem que Josep Maria Serra i Constantí ha estat, de la postguerra ençà, un dels més coneguts especialistes de la caricatura personal en la premsa barcelonina.

Serra va néixer a La Garriga (Vallès Oriental) el 6 de maig de 1922 i va viure en el seu poble fins que se'n va anar a fer el servei el 1943. A l'escola dels «hermanus» ja feia caricatures dels companys de classe i ben aviat, quan tenia catorze anys, va publicar el primer dibuix a «L'Avant», òrgen de l'Avantguardisme de la Federació de Joves Cristians de Catalunya, un quinzèl que va sortir pel febrer de 1933, que era dirigit per Esteve Busquets i Moles i en el qual recorda que hi va fer un dibuix a la ploma del castell de Puiggraciós.

Durant la guerra va publicar alguns dibuixos, no galres, a «Críticón», un setmanari humorístic de curta durada que va sortir el 1937, i uns altres a «Porvenir», una revista que sortia en català i castellà. També assistia a classes de dibuix en una acadèmia que va funcionar a La Garriga durant aquest període o bé, particularment, amb un artista que es deia Casto Oliver i que vivia allà.

El 1943, quan va a fer el servei a Bergà i a la Vall d'Aran, ja organitza alguna exposició de caricatures i, quan torna llicenciat, guanya el primer premi en un concurs de dibuix humorístic que se celebra a Granollers. El 1946 fa un pas decisiu i entra a treballar en el mateix lloc que encara conserva: a «El Correo Catalán» on, durant aquesta colla d'anys, ha fet tota mena de feines de redacció, fins i tot textos. Recorda que una de les prime-

res coses que va fer foren les caricatures per a la secció diària d'entrevistes que signava Joaquín Soler Serrano i que es titulava «Vis a Vis».

Entre les col·laboracions importants de Josep M. Serra cal destacar la pila de dibuixos que ha fet a «El Mundo Deportivo», que van començar el 1951, i la gran quantitat de caricatures que ha publicat a «Hoja del Lunes», des de l'època que la dirigia Rafael Deicidós fins avui mateix, sense oblidar que, durant una temporada, ni va fer un audid cada setmana. També, amb més o menys intensitat, ha dibuixat per «Fotogramas», «Club», «Garbo», «La Familia», «Momentos», «Atalaya», «Paseo», «Paseo Infantil», «TBO», etc... Entre les seves realitzacions cal destacar que va ser el primer a publicar els dibuixos que ara s'han fet populars i que aleshores van començar titulant-se «Los 7 errores».

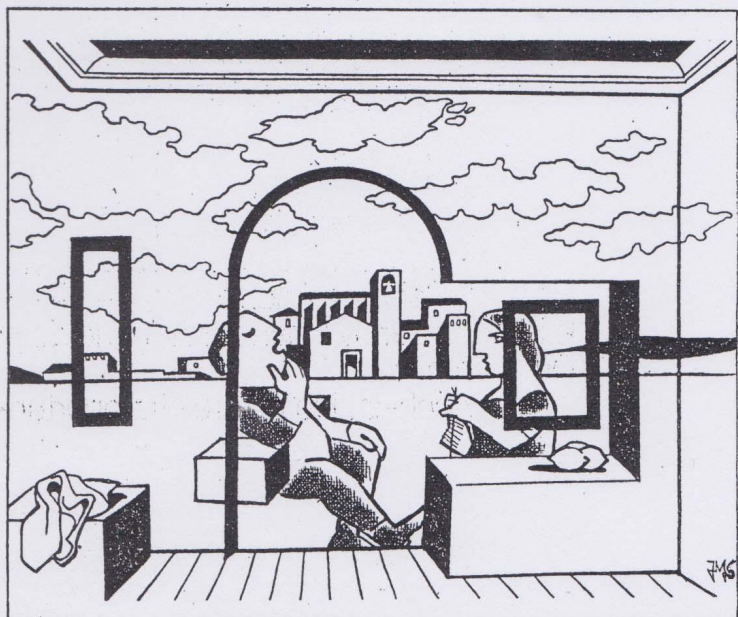
L'any 1947 va dirigir, juntament amb Conxita Cendrera, la revista «Tin Tin» que feia Editorial Juventut i va muntar, per Editorial Códex, tota l'«Enciclopedia Estudiantil», la primera publicació del nostre país que va ser venuda per fascicles.

En el camp de la il·lustració ha dibuixat les caricatures per al llibre de Tomàs Roig i Llop «Briuetes Epigramàtiques» i ha publicat un volum titulat «Gent de Granollers» on s'apleguen diversos retrats de personatges d'aquesta ciutat. Ha fet moltes exposicions, gairebé sempre de caricatures, des de l'any 1948 fins ara, a Barcelona, Ripoll, Gavà, Molins de Rei, Granollers, La Garriga i Vic.

El seu estil, que ha anat evolucionant amb els anys, és més aviat de retrat-caricaturitzat i tendeix a sintetitzar els trets definitoris del personatge

en el menor nombre de ratlles possible per bé que, d'un temps ençà, aquestes ratlles s'han anat engruixint i fa servir més els fons negres. Ell mateix explica que si pot fer les caricatures amb una ratlla no n'hi posa dues i que cerca, més que res, d'explicar, a través del dibuix el caràcter i els aspectes dominants de cada persona, que sol copsar amb agudeza, sense que els seus originals siguin excessivament lacerants per a l'orgull de ningú però, com la majoria dels que treballen aquest gènere tan difícil de la caricatura, les fa més o menys funcionals segons les circumstàncies i el lloc al qual van destinades. Darrerament, per un afany molt natural de completar la seva obra, cerca nous camins i noves tècniques en el camp de la il·lustració i de la pintura.

Lluís Solà i Dachs

Va morir el 2002 a La Garriga.